

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai

Ūnijas ielā 45,
Rīga, LV-1039

Rīgā, 2021.gada 30.augustā
Nr. 1177/JN

Par 700MHz radiofrekvenču izsoles izsludināšanas lēmuma projektu

„Latvijas Mobilais Telefons” SIA (turpmāk – LMT) ir iepazinies ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) internet vietnē publiskoto Regulatora lēmuma projektu *Par izsoles izsludināšanu radiofrekvenču spektra joslas 703 MHz – 733MHz/738 MHz – 788 MHz lietošanas tiesību piešķiršanai* (turpmāk - Izsludināšanas lēmuma projekts) un sniedz šādus komentārus un priekšlikumus.

1. Vispārīgs komentārs

1.1. Atbilstoši Regulatora 2021.gada 16.augusta Regulatora paziņojumam masu medijos, uzklausišanas sanāksme tiek rīkota, lai uzklausi viedokļus par vairāk nekā pirms gada - 2020.gada pirmajā pusē, saņemtajiem priekšlikumiem par 700MHz radiofrekvenču spektra izsoles nosacījumiem, attiecīgi tehniski precizējot izsoles dokumentāciju. Taču pēc SIA Tele2 un SIA Bite Latvija paziņojuma par kopīga elektronisko sakaru tīkla izveidi un ekspluatāciju, kuru nodrošinās SIA Centuria, konkurences situācija tīkla izvēršanas jomā ir būtiski mainījusies- koptīkla dalībnieki turpina sakaru tīklu izvērst kopīgi, izmantojot MoRAN tehnoloģisko risinājumu. LMT nav izprotama Regulatora rīcība būtībā bez izmaiņām turpinot vairāk nekā pirms gada uzsāktu izsoles organizēšanas procesu, neņemot vērā starplaikā notikušās izmaiņas tirgus situācijā. Jautājuma atlikšana uz vēlāku laiku vai citu Regulatora lēmumu (*Izsludināšanas lēmuma lemjošās daļas 6.punkts*) nav stratēģiska un valsts interesēm atbilstoša radiofrekvenču politikas realizācija.

1.2. Uzskatām, ka 700MHz radiofrekvenču izsoles organizācijas process ir būtiski ievilcies, tādēļ šobrīd ir pēdējais laiks vienoties ar nozari un pieņemt lēmumu par paredzētās izsoles nosacījumiem. Lai komersanti varētu uzsākt 700MHz joslas izmantošanu noteiktajos termiņos, izsolei būtu jānotiek vēlākais 2021.gada novembrī.

2. Izsoles priekšmets

2.1. Kā jau norādījām iepriekš (LMT 19.08.2020 nr. 1152/JN), LMT visumā atbalsta Izsludināšanas lēmumā noteikto izsoles shēmu - sākotnēji izsolot trīs FDD pamatjoslas (2*10MHz) un izsoles otrajā kārtā, kurā ir tiesīgs piedalīties izsoles pirmās kārtas uzvarētāji – divas SDL papildjoslas (10MHz).

Tomēr pēc 2020.gada izmaiņām mobilo elektronisko sakaru tīklu izvēršanas struktūrā (skatīt 1.1.punktu), izsoles noteikumos nepieciešams veikt izmaiņas. SIA Centuria šobrīd koordinē un izvērš kopīgo Tele2 un Bite Latvija elektronisko sakaru komersantu tīklu, sabalansējot abu komersantu izmaksas un nepieciešamās jaudas. Līdz ar to koptīkla dalībniekam ir daudz vieglāk paredzēt otra koptīkla dalībnieka ekonomisko rīcību un piedalīšanos vai nepiedalīšanos izsolē, jo no tā ir tieši atkarīga kopīgā piekļuves tīkla ekspluatācija un plānošana. Tajā skaitā, koptīkla dalībnieki var vieglāk koordinēt savu rīcību par nepiedalīšanos izsolē, jo piekļuves tīkla infrastruktūra ir vienota. Šobrīd izsoles nolikums nenoteic rīcību, kas notiktu, ja kāds izsoles priekšmets netiktu izsolīts, tādējādi radot iespēju nepiedalīties izsolē un vēlāk ierosināt izsoli par neizsolīto joslu, kurā vairs nevarētu piedalīties konkurenti, kas ir jau ieguvuši spektru iepriekšējā izsolē. Tas rada iespēju manipulēt ar izsoli, kā arī nostāda Koptīkla dalībniekus ekonomiski spēcīgākā situācijā, nekā citus iespējamus izsoles dalībniekus, kuri savu ekonomisko rīcību nekoordinē.

Lūdzam novērst šos trūkumus, precizējot Izsludināšanas lēmuma 7.punktu, kas noteiktu - ja izsoles pirmajā daļā netiek izsolīta kāda no Pamatjoslām, tad izsoles dalībnieki, kas izteikuši visaugstākos piedāvājumus par Pamatjoslām, var piedalīties vairāksolīšanā par neizsolīto

Pamatjoslu. Tāpat nepieciešams atcelt noteikto ierobežojumu (Nolikuma lemjošās daļas 7.1.punkts), ka katrs izsoles uzvarētājs var iegūt tikai vienu Papildjoslu.

Tas palielinātu izsoles dalībnieku konkurenci uz frekvenču joslas iegūšanu vienlaicīgi palielinot arī valsts budžeta iespējas saņemt pēc iespējas augstāku kopējo maksu par izsoles priekšmetu.

3. Sākumcena

3.1. LMT ir konsekventi norādījis, ka izsole ir visobjektīvākais kritērijs izsoles priekšmeta objektīvās ekonomiskās vērtības noteikšanai, jo sabalansē tirgus dalībnieku pieprasījumu ar noteiktajām tīklu izvēršanas saistībām. Tādēļ LMT atbalsta Regulatora pieeju organizēt atklātu un caurspīdīgu izsoli par radiofrekvenču spektru.

3.2. Situācijā, kad dalībai izsolē ir noteikti administratīvi vai tehniska rakstura ierobežojumi, vai būtiskas saistības, sākumcena var nozīmīgi ierobežot vai kavēt komersantu iespēju piedalīties izsolē. Līdz ar to LMT, komentējot izsoles sākumcenu, ir vairākkārt norādījis uz nepieciešamību to noteikt konsekventi un atbilstoši līdzšinējai Regulatora praksei.

3.3. Lai novērtētu tehnoloģisko gatavību nodrošināt izsoles noteikumiem atbilstošus pakalpojumus, LMT ir sazinājies ar tīkla iekārtu ražotāju par attiecīgu radioiekārtu pieejamību, kas nodrošinātu elektronisko sakaru sniegšanu Papildjoslās. Esam saņēmuši oficiālu atbildi, ka tīkla iekārtu ražotājs šobrīd nepiegādā un tuvākajā laikā neplāno piegādāt šādas radioiekārtas. Tāpat, novērtējot arī vadošo galiekārtu ražotāju piedāvājumu, neesam konstatējuši galiekārtu modeļus, kuri atbalstītu sakaru pakalpojumu saņemšanu Papildjoslās. Līdz ar to elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšana Papildjoslā šobrīd ir ierobežota.

3.4. Nav korekti piemērot vienādu sākumcenas noteikšanas metodoloģiju Pamatjoslām un Papildjoslai, jo arī izsoles priekšmeta izmantošanas iespējas ir būtiski atšķirīgas. Uz minētajiem jautājumiem dokumentācijā nav sniegta atbilde. Tāpat atsauce uz citu valstu pieredzi nav korekta, jo pamatā minētajās valstīs tika organizētas cita tipa (vairākjoslu) izsoles, pamatā neietverot radiofrekvenču spektru, kas Latvijā tiek izsolīts papildjoslās.

3.4. Kā jau norādījām iepriekšējā vēstulē, uzskatām, ka Izsludināšanas lēmumā noteiktā Pamatjoslās sākumcena ir pārāk augsta. Tāpat norādām, ka iebilstam pret izsoles papildjoslās sākumcenas noteikšanu 150 tūkst. EUR līmenī. Uz šo brīdi minētā radiofrekvenču spektra josla ne no ražotāju tīkla iekārtu, nedz arī no patērētāju galiekārtu viedokļa vēl nav attīstīta. Līdz ar to šāda apjoma sākumcenas noteikšana faktiski kavē konkurenci.

4. Tīkla izvēršanas nosacījumi

4.1. LMT pozitīvi vērtē Izsludināšanas lēmuma projekta lemjošās daļas 4.punktā veiktos precizējumus attiecībā uz specifiskajiem tīkla izvēršanas noteikumiem Pamatjoslām – Regulatora izvirzītais radioiekārtu skata palielinājums – 100 iekārtas gadā – ārpus valstspilsētām – ir izaicinošs.

4.2. Neskatoties uz nozares iebildumiem, Regulators Izsludināšanas lēmuma projektā ir saglabājis noteikumu uzstādīt noteiktu skaitu radioiekārtu 3 km attālumā no sauszemes ceļiem, tajā skaitā – no Via Baltica. LMT atkārtoti norāda, ka piedāvātie noteikumi nav saprotami un ir pretrunīgi īpaši, attiecībā uz radioiekārtu uzstādīšanu pie autoceļa Via Baltica. Atbilstoši VAS “Latvijas Valsts Ceļi” mājas lapā pieejamai informācijai (<https://lvceli.lv/aktualitates/top-plani-jaunajiem-autoceliem>), Latvijas autoceļš ar indeksu A1; A4; A7 (t.i., Eiropas autoceļu E67 maršruts Latvijas Republikas teritorijā) tiks pārbūvēts un vairākās vietās pārvietots, tas ir izbūvējot jaunus ceļu posmus pie Baltezers apvedceļa, Bauskas apvedceļa, Ķekavas apvedceļa). Atbilstoši minētajai informācijai, transporta koridori var tikt pārvietoti par vairāk nekā 20 km. Līdz ar to atkārtoti lūdzam Izsludināšanas lēmumā precīzi definēt autoceļu Via Baltica, ar pievienotu karti ar ģeogrāfiskām koordinātām. Kā alternatīvu piedāvājam svītrot atsauci uz Via Baltica no Izsludināšanas lēmuma 4.punkta – plānotā satiksmes intensitāte uz minētās maģistrāles ir pietiekama, lai elektronisko sakaru komersanti būtu ieinteresēti nodrošināt kvalitatīvu pārklājumu minētajā zonā.

4.3. LMT iebilst pret Izsludināšanas lēmuma lemjošās daļas 5.punktā noteiktajiem Papildjoslu specifiskajiem lietošanas tiesību nosacījumiem. Kā jau norādījām iepriekš, šobrīd ne vadošie elektronisko sakaru tīklu iekārtu ražotāji, nedz arī galiekārtu ražotāji tirgū nepiedāvā iekārtas,

kuras nodrošina elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu SDL režīmā 738MHz-758MHz joslās. Līdz ar to prasība 100 radioiekārtas līdz 2024.gadam ir pārmērīga un praktiski neizpildāma. Vērtējot tīkla iekārtu un galiekārtu attīstības tendences, lūdzam atlikt 5.punktā norādītos ieviešanas termiņus par trīs gadiem, tas ir attiecīgi līdz 2027., 2028 un 2029.gadam, nosakot pienākumu Papildjoslas ieguvējam saņemt attiecīgi 100, 200 un 300 radioiekārtu lietošanas atļaujas.

5. Tehniski precizējumi

5.1. Izsludināšanas lēmuma projekta 7.2.2.punkts paredz, ka izsoles otrajā daļā *atļauts piedalīties tikai tiem izsoles dalībniekiem, kuri pirmajā daļā ir izteikuši visaugstākos piedāvājumus par kādu izsoles priekšmetu*. Lūdzam precizēt šo formulējumu, jo no tā nav nepārprotami skaidrs, vai izsoles otrajā daļā var piedalīties ikviens komersants, kurš ir nosolījis vienu no Pamatjoslām (tas ir trīs komersanti) vai arī tikai tāds komersants, kurš ir izteicis visaugstāko piedāvājumu par attiecīgo Pamatjoslu.

5.2. Lūzdu novērst pretrunu starp Izsludināšanas lēmuma konstatējošās daļas 7.1. punktu, kurā ir noteikts, ka katrs izsoles uzvarētājs var iegūt vienu Pamatjoslu (tas ir kopā 20MHz). Savukārt lemjošās daļas 9.2.punktā ir noteikts, ka izsoles uzvarētāja rīcībā nevar būt vairāk nekā 40MHz. Tāpat lūdzam precizēt konstatējošās daļas 7.1.punktu, paredzot, ka gadījumā, ja izsolē par Pamatjoslām piedalās tikai divi izsoles dalībnieki, tiem ir tiesības vairāksolīšanā iegādāties neizsolīto Pamatjoslu (skatīt 2.1.punktu).

Ar cieņu,

Prezidents

Valdes priekšsēdētājs

Juris Binde

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU